

ZAPISNIK
SA X SJEDNICE SOCIJALNOG SAVJETA ODRŽANE
29.06.2015.GODINE

Sjednica je održana u Sali SO-e sa početkom u 14 h. Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao potpredsjednik Socijalnog savjeta Milorad Rmandić.

Sjednici su prisustvovali: Rmandić Milorad, Ramović Hasan, Krgović Bogdan, Vujičić Jezdimir, Dlakić Senad, Gogić Veselin, Bošković Milka, Mustajbašić Admir, Zaimović Fernala, Vujošević Radenko

Sjednici nisu prisustvovali: Gačević Vojka, Franca Hilmija i Vojinović Miloš. Potpredsjednik otvara sjednicu i predlaže sledeći :

DNEVNI RED:

1. Usvajanje zapisnika sa IX sjednice Socijalnog Savjeta Opštine Bijelo Polje održane 28.03.2015.godine,
2. Razmatranje Informacije o prijavljenim potrebama za radnom snagom, stepenu zadovoljavanja tih potreba, razlikama između ponuda i potreba, problemi i mjere usklađivanja upisne politike sa tržištem rada,
3. Informacija o primjeni Zakona o javnim nabavkama,
4. Tekuća pitanja

Predlaže se I dopuna dnevnog reda:

1. Razmatranje pitanja oko fabrike mineralne vode "Rada",
2. Razmatranje pitanja oko fabrike "Eko Meduze"

Prisutni se slažu sa predloženim dnevnim redom.

Tačka 1. Usvajanje zapisnika sa IX sjednice Socijalnog Savjeta Opštine Bijelo Polje održane 28.03.2015.godine

Rmandić Milorad Ima li neko sugestija ili predloga? On je po običaju dosta detaljan i obiman.

Zapisnik se jednoglasno usvaja.

Tačka 2. Razmatranje Informacije o prijavljenim potrebama za radnom snagom, stepenu zadovoljavanja tih potreba, razlikama između ponuda i potreba, problemi i mjere usklađivanja upisne politike sa tržištem rada

Rmandić Milorad Kada je riječ o ovoj informaciji uveliko sam sarađivao sa gospođom Milkom i to su podaci iz Zavoda za zapošljavanje. Vidi se iz ove informacije da je kretanje nezaposlenosti bilo tako da je od 2011 pa do danas opala zaposlenost: I – stepena za 19 %, II – stepena za 19 %, III – stepena za 8,3 % , IV- stepena za 9 %, V- stepena za 7,1 %, VI –stepena za 20 % a sedmog i osmog povećana nezaposlenost za 51,63 %. Prosječna nezaposlenost pala je za samo 4,1%. Zabrinjava kao što vidite rast nezaposlenosti VII i VIII stepena za 51,6 %.

U prilogu materijala imate tačno naznačene profile stručnosti i stepene stručnosti gdje smo u toj nezaposlenosti. U okviru VII i VIII stepena imamo najviše:

- Diplomiranih ekonomista 208,
- Profesora 124,
- Pravnika 108,
- Inženjera 45.

1185 lica traži prvi put zaposlenje. U prošloj godini oglašeno je 968 slobodnih radnih mjesta, 205 više nego prethodne godine i to je 23,7 % od ukupnog broja nezaposlenih. U tome su novootvorena radna mjesta 247 a upražnjena 721. Svega je 98 ili 10 % na neodređeno vrijeme a na određeno 798 ili 82 % . Idemo ka tome da se sve manje dešava stalnog zapošljavanja.

Od oglašanih slobodnih radnih mjesta 968 primljeno je u radni odnos svega 546. Pitamo se zašto nije primljeno svih 968? Razlozi su zato što se zapošljavaju lica koja nisu bila

na evidenciji nezaposlenih i to što su se zapošljavali stranci. Od popunjenih 546, 293 je za privredu a 253 je za neprivredu.

Za 5 mjeseci 2015 godine oglašeno je 395 slobodnih radnih mjesta. Od toga na neodređeno 39 a 356 na određeno vrijeme. Od oglašanih 395 slobodnih radnih mjesta zapošljeno je 332. Najviše zapošljavanja je bilo sa četvrtim stepenom 190, sa VII 77, sa prvim 43.

Na drugoj strani imate pregled oglašanih slobodnih radnih mjesta po profilima i stepenu stručnosti u 2014-oj i 2015-oj godini. U ovoj godini smanjena je nezaposlenost lica brisanjem sa evidencije ukupno 403. Prema tom podatku može se reći da će se ta cifra do kraja godine uvećati. Sve manje se đaci opredjeljuju da upisuju proizvodna zanimanja. Razlozi za to su ovakva naša situacija u privredi pa se plaše da će odma ostati bez posla. Ne nagovještava im se ljepša situacija u privredi.

U jednom dijelu ove informacije pokušalo se makar onako iz nekakvog viđenja strukture sadašnje zaposlenosti i strukture radne snage koja tamo radi, predvidjeti šta bi trebalo upisati u sledećem periodu, koje kadrove školovati.

U obučarstvu prema sadašnjem nagovještaju moglo bi se ubrzo zaposliti 150 radnika. Kada je sa biroa traženo od njih 65 nije se ni 50 javilo nego su se morala popunjavati ta mjesta sa nekvalifikovanom random snagom koja bi se obučila.

Što se tiče metaloprerade imamo nepovoljnu starosnu strukturu. Bez obzira što metaloprerade nema kod nas ima je toliko da bi jedno odjeljenje komotno moglo da se školuje.

Peruničić Luka Ima kod nas mašinbravara.

Rmandić Milorad Kod turizma i ugostiteljstva sam istakao tu sadašnju ponudu ali nisam predviđao šta bi tu trebalo školovati.

Peruničić Luka Imamo odjeljenje konobara i kuvara u Srednjoj stručnoj školi. Tehničara nema, njih ima u Plavu i na Žabljaku.

Rmandić Milorad Što se tiče prehrambene industrije ja mislim da se tu ne školuje niko.

Peruničić Luka U Srednjoj stručnoj školi imate smjer prehrambeni tehničar. Za poljoprivredu u Bijelom Polju nema ali ima u Plavu i Šavniku.

Rmandić Milorad Što se tiče šumarstva i drvoprerade o tome sam razgovarao sa Milošem i on kaže da jedno odjeljenje drvoprerađivača i šumara bi bilo potrebno odmah školovati. Ima li toga?

Peruničić Luka Ima u Beranama taj smjer. Ne može se otvoriti jedno odjeljenje. Koliko je potrebno para i profesora da bi se to uradilo. "Vukadin Vukadinović" je specijalizovana škola koja ima i šumarsko odjeljenje i drvoprerađu i radionice. Tamo se školuje onoliko odjeljenja koliko je potrebno.

Rmandić Milorad Hoće li iz Bijelog Polja ići u tu školu?

Peruničić Luka Idu. Ima ljudi koji idu i u Šavnik, tamo imaju i dom.

Rmandić Milorad Što se tiče poljoprivrede možda je nešto i za primjedbu. Mislim da bi svaka mjesna zajednica trebala imati dva poljoprivredna tehničara. Da planiraju šta treba raditi na tim imanjima i da prate realizaciju planova.

Očekujemo strane investitore. Šta možemo za njih da pripremimo? Možemo li za početak građevinske radnike, da rade na objektima koji se budu gradili.

Bošković Milka To su statistički podaci. Kao što vidite iz materijala u prilogu nezaposlenost u Bijelom Polju je visoka. Iz godine u godinu dobija nepovoljnije dimenzije a stopa nezaposlenosti se ogleda u rastu visoko obrazovnih lica.

Program stručnog osposobljavanja visokoškolaca daje rezultate ali opet to je kratkog daha. Samo oko 10% njih se zaposli a ostali se vrte na biro. Kao što vidite iz pregleda zaposlenost je smanjena.

Što se tiče strukture prijavljenih potreba Milorad je na kraju naveo zaključke. Kaže: "Zatražiti od privrednih društava, javnih ustanova i organa uprave dugoročnije potrebe za određene kadrove i saglasno sa tim u okviru Zavoda sačiniti programe upisa i suzbiti

zapošljavanje mimo potreba". Da vas informišem da su 5-og maja stupile na snagu Izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju koje obavezuju sve poslodavce da slobodna radna mjesta moraju prijaviti Zavodu , na internet stranici i u medijima. Za sada poslodavci realnog sektora nisu morali javno da oglašavaju slobodna radna mjesta. Međutim, u skladu sa ovim izmjenama svaki poslodavac će morati da oglasi slobodno radno mjesto.

Od ovog Zakona izuzeti su jedino poslodavci koji prime lice na stručno osposobljavanje, obuče ga za svoje potrebe i zaposle ga i u tom slučaju ne moraju da oglašavaju radno mjesto.

Milorad je rekao da jedan broj zaposlenih brisan sa evidencije nezaposlenih. Lice se briše sa evidencije ukoliko se dva puta uzastopno ne odazove na razgovor kod savjetodavca. Ja se ne slažem sa ovom konstatacijom da je to uticalo na smanjenje nezaposlenosti. Oni se dovijaju na razne načine. Ova 403 lica jesu brisana ali dosta njih je u saradnji sa doktorima opravdalo svoje nejavljanje. Znatno broj njih je brisan iz razloga što su odbili odgovarajuće zaposlenje.

Što se tiče planiranja kadrova mislim da je veoma teško predvidjeti buduća zanimanja. Rezultati jednog američkog istraživanja iz 2012 godine pokazali su da od 10 najtraženijih zanimanja na tržištu rada nijedno od njih prije 5 godina nije postojalo. Što znači da kada planiramo upisnu politiku moramo imati dobre planove sa tržišta rada.

Od 1-og aprila stupio je na snagu novi Zakon o zapošljavanju stranaca. Po tom zakonu nijedan poslodavac neće moći da zaposli stranca ukoliko na evidenciji bilo kog Zavoda u Crnoj Gori ima lice sa traženim zanimanjem.

Rmandić Milorad Mi smo radili na pripremi jednog biltena podataka, važnijih statističkih. Takav bilten izašao je prije dvije godine. Obaveza je tada bila da se ažurira svake godine. Sad smo pred objavljivanjem novog. Što se tiče zaposlenosti Realni sektor ima 5929 a Javni sektro 2672 zaposlena.

Kad uporedimo broj nezaposlenih od 3553 i broj zaposlenih 8601 pa to oduzmemo od broja radno aktivnih stanovnika 14733 ispada da je 2579 lice radno sposobno a ne vodi se na evidenciji nezaposlenih niti je zaposleno.

Vujičić Jezdimir Kažete da bi trebalo da svaka mjesna zajednica ima dva poljoprivredna tehničara koji bi obilazili imanje. Pitam se šta bi oni radili ? Ovo je 3-4 mjeseca sezone a šta bi oni posle radili? Šta će tolika administrarcija. Imamo višak administracije u javnim ustanovama i još da je ima u poljoprivredi.

Imao sam firmu "Meduza Kop" koja je imala 150 h pod malinom. Dva inženjera sa jednim autom svaki drugi dan su obilazili čitavo gazdinstvo.

Jedina fabrika koja bi mogla da izvozi jeste "Eko Meduza" ali ne odobravaju mi krediti. Bio sam na razgovoru kod predsjednika Opštine koji je obećao a preko njega kod premijera ali i dalje to stoji u vazduhu. Ne znam koliko puta sam zakazivao razgovor sa Ministrom poljoprivrede ali ni od toga ništa.

Opština i Socijalni Savjet se bave posledicama. Ne bave se preventivom.

Rmandić Milorad Uputićemo Ministarstvu poljoprivrede jednu kvalitetnu preporuku.

Vujičić Jezdimir Premijer je preko gradonačelnika obećao sredstva iz Abu Dabi fonda. Mene zanima ima li šta od toga ili nema.

Krgović Bogdan Obrazovanje tih kadrova je veoma loše. Profili koji se traže više se ne školuju nego se individualno obrazuju. A kada ih obrazujemo i školujemo onda nema dje da ih zaposlimo.

Peruničić Luka Ova informacija je dobra, da znamo kolika je zaposlenost i stručna zastupljenost po stepenima obrazovanja na birou rada. Mi smo u Bijelom Polju školovali dosta tekstilaca. Vunarski je propao, tekstila u Crnoj Gori nema više i ne znam gdje bi ti ljudi radili. Izgubili su vrijeme dok su se školovali.

Na birou imamo 64 konobara i 80 kuvara. Što se tiče metaloprerade ti svi smjerovi imaju u Srednjoj stručnoj školi ali ti ljudi nemaju gdje da se zaposle. U Bijelom Polju se svake godine smanjuje broj učenika.

"Vuakdin Vukadinović" je specijalizovana ustanova na Sjeveru Crne Gore gdje imaju savremenu radionicu, gdje vrlo uspješno školuju kadrove. Imaju odjeljenje šumara, čuvara, poljoprivredno odjeljenje. Kad se bude povelu računa oko poljoprivrede i da se zaštiti poljoprivredni proizvođač i bude se omogućilo ljudima koji su ostali na selu da razviju domaćinstvo i bude im se pomoglo do tog nivoa da bi moglo da se prati onda uredu da se postave poljoprivredni tehničari.

Vujičić Jezdimir Poljoprivredni tehničar može da bude a ne da se zapošljava u mjesne zajednice nego da se školuju pa po potrebama da se zapošljavaju. Ako ništa može svoje domaćinstvo da odrađuje.

Rmandić Milorad Ne posmatram to kao administraciju nego kao čovjeka koji otvara oči po svakom pitanju iz oblasti poljoprivrede. Informiše na šta ima pravo, na šta treba da obrati pažnju i gdje može šta jeftinije da nabavi.

Vujičić Jezdimir Oni treba na terenu da budu svakodnevno.

Đlakić Senad Htio bih da dam neke smjernice. Prvo i osnovno što treba Opština i Država da urade jeste da dovedu ozbiljne investitore. Ovo kao što je Meduza , osposobiti i pomoći. Nekad je vočara bila primjer ovog regiona.

Non stop potenciramo poljoprivredu i turizam. U poljoprivredu se ništa ne ulaže a ni turizam ne može da se razvija ako nemate hotele, teretane, bazene.

Vujičić Jezdimir Do prije dvije godine "Eko Meduza" je sve tržišne viškove otkupljivala i ne samo da je otplaćivala nego je i najmanje 10 šlepera sa Kosova, iz Makedonije i iz Srbije uvozila. Ali sa kreditima sa 14 % kamate jednogodišnjim ja ne mogu da radim . Od CKB banke tražim 200.000 E kredita za sezonu oni mi daju 100.000 I to u oktobru mjesecu kad je završena sezona pa mi daju prvo 30.000 pa 70.000 E. Da me što više opterete.

Eko Meduza ima i kapacitet i znanje i tržište. I ne samo da otkupi odavde nego i iz okruženja

Ramović Hasan Ovo nije tema za Socijalni savjet. Ovo je tema za Ekonomski savjet i savjet koji se bavi investicionim razvojem. Ako tu postavimo jasne granice onda ćemo znati koga da školujemo. Bacili smo se na područije koje što se tiče nas niko neće saslušati dovoljno dobro.

To da se bavimo zastoje u Radi, radnicima u Radi to je u redu ali i to moramo inicirati prema stručnoj službi.

Rmandić Milorad Razmišljao sam o tome koliko je to naš posao i ne bi valjalo da se bavimo samo konstatacijama. Neka vidi Ekonomski savjet šta mi radimo pa nek kaže što se oni ovim ne bave.

Tačka 3. Informacija o primjeni Zakona o javnim nabavkama

Rmandić Milorad

U Bijelom Polju se mnogo šta započelo a ništa se ne završava, čak stoji. Zašto? Pa niko od domaćih izvođača nije uključen u te poslove pa ne može da se to završava. Poslove dobijaju firme sa strane. Javljaju se na oglas, ponude ono što mi ne možemo da ponudimo. Mi ne možemo bez avansa, javni sektor ne može da da avans. Oni se javljaju bez avansa i sa nižom cijenom. I posle počnu ili ne počnu, zauzmu posao pa kad mogu i onda to stoji.

Zakon o javnim nabavkama izmišljen je da suzbije mogućnosti korupcije. Nemaju firme mogućnosti da se jave, nisu finansijski spremne a nemaju ni licencu. Šta raditi u toj situaciji?

Treba uputiti nekakav apel, preporuku da se tome stane na put.

Peruničić Luka Da bi se neko javio na oglas mora imati licencu.

Ramović Hasan Apel na investitore da to završe.

Rmandić Milorad Prelazimo na dopunu dnevnog reda.

- Razmatranje pitanja oko „Eko Meduze“

Vujičić Jezdimir Ova je firma krenula iz jedne ruševine koja 7 godina nije radila i nije imala ni jednog proizvoda. Uložio sam masu sredstava da bi se to osavremenilo, stavilo u funkciju. Kad su sredstva potrošena onda bez kredita se nije moglo. Firma nije prezadužena, ima perspektivu. Juče su dolazili ljudi iz Danske, mogu u Dansku da

izvozim. Ja sam po 20 šlepera vakumiranog kupusa izvezio za Njemačku. Opština i država moraju naći izlaz. Ne da pomognu nego da mi daju uslove da konkurišem za kredit.

Ramović Hasan Ja tu jedino vidim tebe kao nosioca povrtarstva, vrtarstva. Imaš li ti zahtjev ili projekat da bi se to realizovalo.

Vujičić Jezdimir Normalno da imam.

Ramović Hasan Čuo sam u nekim mojim poslovnim krugovima neke druge firme kao nosioce te ideje. Plašim se da nemaš opstrukciju zbog nekakve kombinacije izvan toga. Neko ko je ekonomski jači. Moramo apelovati za stvaranje uslova za bolji razvoj „Eko Meduze“.

- **Razmatranje pitanja oko Mineralne vode „Rada“**

Rmandić Milorad Sva obećanja koja su ovdje saopštena preko jednog pisma od strane poslodavca za “Radu” si izostala. Jedna ili dvije plate su date i stalo se. Radnici neće da rade dok se ne isplate neto zarade, dok se ne postigne dogovor oko doprinosa i na tome se stoji. Rekonstruisan je odbor direktora. Mi smo sad opet u situaciji ili da ponovimo iste preporuke, ali ne znam da li stalno ponavljanje naših zahtjeva i predloga nešto može da znači, ili da pišemo neki dodatni predlog.

Ramović Hasan Problem je u menadžmentu. Ja sam preuzeo obaveze prema Interfinans banci. To je bio kredit koji se vukao. Isplatio sam taj kredit i napravio ugovor sa njima da mi isporuče vodu. Oni to nisu uradili, ostao je dug. Nakon toga je nastupio štrajk i bio sam drugi distributer “Rade” pored “Montexa” iz Podgorice koji je bio osnovni distributer. Jednostavno je problem nešto slično što je Jezdo iznio. Oni nisu u situaciji da se zaduže većim kreditom. Potrebna su im sredstva da izmire prvo stare dugove.

Oni su mene isključili i kad su me isključili ja sam im postavio uslov da mi plate sve što su mi dužni. Jedan dio su mi isplatili. Oko “Rade” bi trebala dobra volja Euro Fonda da se reorganizuje. Menadžment ne nalazi način da se “Rada” pokrene.

Rmandić Milorad Poslaćemo Ministarstvu Ekonomije dopis da vidimo šta oni misle, šta tu treba raditi a poslovodstvu da pošaljemo zahtjev da se vrši promjena menadžmenta.

Veselin Gogić Imam neke informacije da se pored fabrike nešto radi?

Ramović Hasan To je Hilmo kupio zemljište ispod "Rade".

Krgović Bogdan Ništa novije neću reći. Rekli ste suštinu problema. Stalno sam sa tim radnicima i jutros sam bio. Treba da zauzmemo stav da se mijenja menadžment. Bilo koji objekat koji se prodavao u Bijelom Polju a i u Crnoj Gori u najviše slučajeva kupili su ljudi koji se nikad nisu bavili tim poslom. Nemaju nikakve ateste, ne znaju ni šta je ta proizvodnja, ni kako da se odvija. Došli su do imovine, do vlasništva i do kapitala i onda stvaraju problem i Opštini i Državi i onim zaposlenim koji su tu. Takva je i situacija sa "Radom". "Radu" je neko kupio. Sada bi rađe da je zatvori nego da radi i da stvara profit.

Vujičić Jezdimir Po meni ona nije privatizovana. Fond još njome rukovodi. Direktorica je u Podgorici. Rada treba da dobije novog vlasnika, domaćina.

Krgović Bogdan Prilikom kupovine fabrike, kupovinom akcija na berzi kupac je vidio kakva je tamo situacija, koliko ima radnika i sa čim može da raspolaže.

Dlakić Senad Ovo je 3 ili 4 put kako raspravljamo. Zaslužuju da toliko raspravljamo jer su u vrlo teškoj situaciji. Ali ovo poigravanje sa njima pokazuje da ovdje nema nikakve vlasti.

Zapisnik vodila

Međedović Dalida

Predsjednik

Franca Hilmija